

Walk of Peace - recht op hoop!

Veel mensen dromen van vrede. Geen angst meer voor bomaanslagen en geen onzekerheid dat je slachtoffer wordt van geweld. Veel mensen dromen van een plek waar je veilig kunt wonen en jezelf kunt zijn zonder gebukt te gaan onder levensbedreigende ideologieën of politieke regimes. Is er een plek waar je je kinderen kunt laten opgroeien in vrede?

De geschiedenis laat zien dat deze droom voor velen niet uitkomt. Wie zich verdiept in de geschiedenis van een land, leest verhalen over oorlogen, overwinningen en verliezen. De geschiedenis van de mensheid lijkt een geschiedenis van conflicten. Het heeft een grote symbolische waarde om vandaag deze *Walk of Peace* te laten eindigen in het Vredespaleis. Dit gebouw ademt het verlangen naar vrede. Het is gebouwd op de grote idealen van de 19de eeuw die stuk liepen op de harde realiteit van het begin van de 20ste eeuw. Niet lang na de opening van dit prachtige gebouw brak de 1ste wereldoorlog uit.

Vandaag worden veel conflicten in onze wereld geassocieerd met religie. Religieuze conflicten domineren het dagelijks nieuws. De Westerse media laat vooral het geweld van radicale Islamitische groepen zien: Al Quida, IS, Boko Haram, Al-Shabaab. Maar het geweld tussen religies beperkt zich niet tot deze terroristische groeperingen. Op veel plaatsen in onze wereld nemen spanningen tussen bevolkingsgroepen toe. In vele gevallen speelt religie een rol of wordt religie gebruikt voor economische of politieke doeleinden.

Vandaag groeit opnieuw ook het aantal ethnische conflicten. Rassenhaat is terug op de agenda. In de Verenigde Staten, maar ook in vele Europese landen, in Nederland, in deze mooie stad Den Haag. Lang dachten we dat we lessen hadden getrokken uit de strijd tegen slavernij en tegen apartheid. Lang dachten we dat kennis en morele groei ons in een andere tijd had gebracht. De spanningen rondom migratie hebben ons geleerd dat het nog steeds moeilijk is om multi-culturele verscheidenheid te accepteren als een normaal verschijnsel in een moderne samenleving. Nederland staat bekend als het land van de tolerantie. Hebben we ons gevoel voor tolerantie verloren? Zijn we zo onzeker over onze eigen identiteit geworden dat respect en veiligheid moet worden afgedwongen met geweld?

Ik werk bij de Wereldraad van Kerken in Genève (<http://www.oikoumene.org/en>). De Wereldraad werd in 1948 in Amsterdam opgericht als een van de belangrijkste drijvende krachten achter de oecumenische beweging. De oecumenische beweging wil de eenheid en samenwerking tussen kerken bevorderen. Dat is niet alleen een kerkelijke aangelegenheid. De samenwerking tussen kerken heeft een grote invloed op wereldwijde vredesprocessen.

De oecumenische beweging is vanaf het begin een vredesbeweging geweest. De oorspronkelijke betekenis van het Griekse woord oecumene is 'de bewoonde wereld'. De beweging heeft zich altijd ingezet voor een bewoonbare wereld voor alle mensen, van welk ras, geslacht of politieke overtuiging dan ook. Daarom heeft de Wereldraad zich vanaf de oprichting gericht op vredesopbouw. De Wereldraad was een bruggenbouwer, direct na de 2de wereldoorlog tussen de geallieerde landen en Duitsland, later tussen de nieuwe onafhankelijke landen in Azië, Afrika, Latijns Amerika en de oude koloniale machten. Een bruggenbouwer

tussen blank en zwart, man en vrouw, pleitbezorgers voor economische groei en voorvechters voor natuur en milieu. Het gesprek met vertegenwoordigers van andere religies is daarbij steeds belangrijker geworden.

Inter-religieuze dialoog en samenwerking is essentieel voor vredesopbouw. De rol van religies is altijd belangrijk geweest en de laatste jaren zelfs belangrijker geworden. Het aantal aanhangers van de grote godsdiensten zoals de Islam en het Christendom groeit. Dit is voor gesecculariseerde landen als Nederland moeilijk te begrijpen. Religie lijkt in ons land een marginale betekenis te hebben. Religieuze leiders hebben weinig of geen invloed buiten hun eigen geloofsgemeenschap. Het is voor ons daarom moeilijk te begrijpen dat in grote delen van de wereld een patriarch, een aartsbischop, een moefiti, een imam, een priester meer invloed heeft dan menig politieke leider.

De uitzonderingspositie die Nederland heeft in het wereldwijde religieuze landschap, heeft consequenties voor de rol die wij kunnen spelen in vredesopbouw. Mijn ervaring is dat in internationale debatten over vrede en veiligheid veel Nederlandse politici onvoldoende gevoel voor religie hebben om een effectieve rol te kunnen spelen.

Gezien het belang van de religieuze dimensie in conflictbeheersing en vredesopbouw heeft de Assemblée van de Wereldraad, in 2013 in Busan, Zuid Korea, de kerken opgeroepen tot een *pelgrimage van gerechtigheid en vrede* (<http://www.oikoumene.org/en/what-we-do/pilgrimage-of-justice-and-peace>). Een pelgrimage ... niet een decennium zoals we in het verleden een brede campagne noemden. Een pelgrimage om aan te geven dat vrede een belangrijke geloofsdimensie heeft. Onze inzet voor gerechtigheid en vrede wordt vanuit ons geloof geïnspireerd. En we zullen dat geloof in de Allerhoogste hard nodig hebben om de lange tocht voor gerechtigheid en vrede vol te kunnen houden.

Veel kerken hebben dit voorstel voor een pelgrimage van gerechtigheid en vrede opgepakt. Als Wereldraad werken we nauw samen met kerken in conflictgebieden. Ik denk daarbij aan het werk dat wij doen voor conflictbeheersing en vredesopbouw in Zuid-Soedan, Nigeria, Egypte, Congo en Syrië.

Ook de Nederlandse Raad van Kerken heeft het idee van de pelgrimage opgepakt en ontwikkelt in de komende jaren allerlei initiatieven die gericht zijn op het bevorderen van gerechtigheid en vrede (http://www.raadvankerken.nl/pagina/3082/aanpak_pelgrimage). Deze *Walk of Peace* krijgt een vervolg!

Met onze *Walk of Peace* laten we zien dat geweld niet het laatste woord heeft. We geven uitdrukking aan ons geloof in een betere wereld. Een wereld van gerechtigheid en vrede. In veel conflictgebieden hebben mensen hun hoop op vrede verloren. Met deze *Walk of Peace* geven wij geven uitdrukking aan het fundamentele *recht op hoop*. Recht op hoop voor vrede in onze straat en in onze stad of dorp. Recht op hoop voor vrede op het werk en in de kring van familie en vrienden. Recht op hoop voor vrede wereldwijd!

Dr Hielke Wolters, Adjuut Secretaris Generaal Wereldraad van Kerken